

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 GGeorge St., LASALLE, QC., H8P 1C4 TEL: 366 - 6220. \$1,
Nr.23 (61-ieji metai) 2001 LAPKRIČIO-NOVEMBER 19 DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

IVYKIŲ
APŽVALGA

B.N.

BIN LADENAS IZO-
LIUOJAMS.

"The New York Times" rašo, kad spalio mėn. 14 d. talibanai buvo pasiūlę prez. G.W. Bushui išsiųsti Osamą bin Ladeną į "neutralią" valstybę, jeigu JAV sustabdys bombardavimus.

Prez. šį pasiūlymą atmetė, kaip "nesvarstytiną" ir pakartojo, kad bin Ladenas turi būti perduotas Amerikai, kur būtų teisiamas už terorizmą.

Taip pat yra žinoma, kad bin Ladenas slapstosi Afganistano rytuose, netoli Pakistano sienos, kalnų rajone. Vietovė užsienio specialioms daliniams būtų labai sunkiai prieinama.

Pranešama, kad bin Ladenas serga inkstų liga ir jam kasdien reikalinga medicininė priežiūra. Jeigu sveikata pablogėtų, galėtų slapta būti nugabentas į ligoninę Pakistane.

Lapkričio mėn. 19 d. pranešta, kad naktį Talibanas atsisakęs išduoti Ossamą bin Ladeną po rugsėjo mėn. 11 d. teroristinių atakų ir daugelį metų buvęs globojamas, dabar nutraukė jam savo apsaugas ir pagalbą.

Talibanas turi savo kontroleje tikrai dvi vietas. Pirmą kartą Bin Ladenas ir jo Al Qaida pasekėjai randasi vieni karinio fronto zonoje.

Bin Ladenas, skelbiama, keliauja kartu su savo trimis žmonėmis, vaikais, saugais ir patarėjais iš vieno bunkerio į kitą, netoli Kandaharo, apie 30 kilometrų apimties plote.

Prezidentai

geroje nuotaikoje:

Vl. Putinas ir

G.W. Bushas

● **JAV PREZIDENTAS** pažadėjo dviem trečdaliais sumažinti Amerikos strateginių branduolinių raketų užtaisus ("warheads"). Tai buvo pareikšta prasidėjus prez. G.W. Busho ir prez. V. Putino pasitarimams, kurie tęsis JAV Prezidento didžiausioje Texas valstijoje.

Po rugsėjo mėn. 11-ios dienos teroristų atakos, Rusijos ir JAV santykiai keičiasi stebėtinai sparčiai. Prez. V. Putinas iš savo pusės pareiškė, kad jis, kaip ir JAV, stengsis padaryti panašių koncesijų dėl atominių ginklų kiekio sumažinimo.

Abu Prezidentai sakėsi, kad jų pažiūros daugeliu atvejų sutinka, pradedant karu prieš teroristus ir diskutuojant būsimos vyriausybės formas Afganistane.

Po 3 dienas trukusių diskusijų Prez. G.W. Bushas pareiškė, kad "atsiveria nauja diena ilgoje Rusijos-Amerikos santykių istorijoje. Diena progreso ir diena vilties".

Svarbiausia kliūtis bus dėl JAV valstybinio apsigynimo raketinio apsauginio skydo ir dėl būsimos NATO rolės (ypač nepatinkančios Rusijai).

Prez. V. Putinas šiek tiek sušvelnino savo užsispyrimą priešinantis apsauginiui skydui ir sakėsi dabar derybos tuo klausimu esančios im-

nomomis.

"Šaltasis karas nebeturi testis" - kalbėjo prez. V. Putinas. Prezidentas W.G. Bushas pasakė: "Klausimas ar Rusija su JAV reikalingos viena kitai. Šiandien mes supratome ką tai reiškia būti kartu". Jis manęs, kad JAV raketų atominių galvūčių įtaisai nuo 7.000 galėtų būti sumažinta tarp 1.700-2.200. Prez. V. Putinas siūlė abiems nusileisti iki 1.500.

Didysis teroristų išpuolis, išjudinęs visą pasaulį, suvedė ir du prezidentus išsamiems ir pragmatiškiems pasitarimams.

● **Rusijos Mokslu Aka demija** kartu su JAV Missouri Universitetu bendromis jėgomis vysto naują prietaisą, kuriuo bus įmanoma sterilizuoti 200.000 laišku per dieną, sunaikinant visas bakterijas.

● **Turimais** neoficialiais duomenimis, šiuo metu Maskvoje yra susikaupę apie 130 tūkstančių Afganistano piliečių, kurių pagrindinis tikslas patekti į išsivysčiusius Vakarų Europos kraštus. Todėl visiškai tikėtina, kad nelegalių migrantų verslo organizatoriai jų pergabnimui į šias šalis gali rinktis maršrutais ir per Lietuvos teritoriją.

● Lietuvoje lankėsi JAV

V-bės Departamento pareigūnė ir teigė, jog Lietuva galėtų prisidėti prie kovos su tarptautiniu terorizmu, padedama siekti ir užsąldyti teroristų finansinius srautus bei imdamasi aktyvesnės sienų kontrolės.

JAV V-bės Departamento pasekretoriaus pavaduotoja Europos reikalams Hether Conley dalyvavo Amerikos centre surengtoje apskritojo stalo diskusijoje terorizmo klausimais. Ji pabrėžė, jog Lietuva vaidina svarbų vaidmenį tarptautinėje antiteroristinėje koalicijoje.

KANADON SUGRĮŽO KA-
RO KORESPONDENTAS
LEVON SEVUNTS

Dorvalio aerouoste, netoli Montrealio, jį pasitiko šeima ir artimieji bei kolegos.

Šis jaunas "The Gazette" korespondentas, latvis, buvęs paimtas į kariuomenę Sovietų kovojant Afganistane, tapo išskirtiniu karo žurnalistu, dabar vykstančiose tarptautinėse karo operacijose prieš šio krašto teroristų organizaciją ir jo vadus.

L. Sevuntso idomūs aprašymai ir dramatiškas išsigelbėjimas, žuvus 3 užsienio žurnalistams per antpuolius, sukėlė didelį susidomėjimą ir pelnė jam atostogas.

● **Didž. Britanijos Princas Charles** penkias dienas lankėsi Baltijos kraštuose, minint 10-metį, kai Didž. Britanija pripažino Baltų valstybių Nepriklausomybių atgavimą.

Baltų valstybės, bendrai imant, turi virš 7 milijonų gyventojų. Dar prieš II-ąjį Pasaulinį Karą, jos palaikė artimus ekonominius ryšius su Britanija. Šiuo metu britų investavimas yra žemesnis, negu netoli esančių šiaurės Europos

kraštų.

Atvykus į Latviją, Rygos mieste, Princą Charles, vaikstant miesto centre ir sustojusį pakalbinti vaikų grupę, "pasveikino" 16 metų paauglė, uždrožusi Princui per veidą žydiniu gvazdikėliu. Ramiai nusisukusi ir nuėdama pareiškė, kad "Britanija yra pasaulio priešas". Ji suimta, policijos priežiūroje.

Latvijos Prezidentė tuojau pat atsiprašė už šį netikėtą išsišokimą, pareiškė, kad "Yra emociniai neišbalansuotų ir sergančių žmonių, kurie trokšta tokiomis progomis atkreipti į save dėmesį. Tokių randasi visuose kraštuose".

Alina Lebedeva, suimta ir išvedama policininkų, pasakė esanti nusistačiusi prieš karą Afganistane, kreipdamasi rusiškai į reporterius.

Pagal įstatymus, jeigu būtų pilnametė, gautų daugiausia 15 metų kalinimo.

INUITAI NORI SAVO
PAVARDŽIŲ.

Iqualuit, Nunavut, teritorijos gyventojai oficialiai būdavo įregistruoti dažnai klaidingai ištartais ar užrašytais vardais. Dabar jie nori, kad teritorinis gubernatorius pagalvotų apie tokio įstatymo įvedimą, kuris palengvintų tikrųjų vardų pavardžių rašybą ir ištaisytų klaidas.

1950m. inuitams Federalinė vyriausybė buvo išdavusi "Eskimo" numerius ant skydelių ir taip surandami oficialiuose dokumentuose.

1969m. Ottawoje buvo nutarta išmesti E-diskus ir gražinti vardus su pavardėmis. Tačiau, padaryta visa eile klaidų, sumaišyti vyriški vardai su moteriškais, kai kurių brolių ir seserų vardai neatitinka, arba gimimo datos ištaisyti.

Siūlomas Vardų Keitimo Aktas palengvins procedūrą, palengvins visas registracijas.

Nepriklausoma Lietuva

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publication Assistance Program (PAP).

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Vyr. red.

Birutė Nagienė

Publication Post 09246 Return postage guaranteed.

Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Kanados Vyriausybė suteikia paramą "NL" per: – siuntimui "Publication Assistance Programos PAP" rėmuose.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$30,-
Rėmėjo – \$35,-

Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

● Spalio mėn. 24d.

Prezidentas V. Adamkus pateikęs Seimui Baudžiamojo Kodekso pataisas, kuriomis siūloma sugriežtinti pavojaus nusikaltėlių lygtinio paleidimo iš kalėjimo tvarką. Komentuodamas savo sprendimą V. Adamkus sakė, kad įstatymas turi nustatyti kuo aiškesnius kriterijus, kuriais remdamasis teismas priimtų sprendimą dėl lygtinio paleidimo. "Iki šiol įstatymas įpareigojo teisimą atsižvelgti tik į dvi aplinkybes: gerą įkalinto asmens elgesį kalėjime ir jo pasižadėjimą pasitaisyti. Esu tikras, kad šių sąlygų teisingumui įgyvendinti tikrai nepakanka", kalbėjo Prezidentas. Jis teigė nemanas, kad būtinai pirma laiko dėtų paleisti asmenis, kurie net neprisipažįsta padarę nusikaltimą ir dėl jo nesigaili.

V. Adamkus taip pat sakė, kad "mūsų visuomenė vis labiau praranda moralinį jautrumą... Atrodo, kad nusikalstamo pasaulio autoritetų heroizavimas jau nebekelia nei pasipiktinimo, nei nuostabos. Vis labiau įsigali ciniškai abejingas požiūris į mūsų vaikus. Su tuo susitaikyti neturime teisės" Šalies vadovas pažymėjo laukiant Švietimo ir Mokslo bei Socialinės Apsaugos Ministerijų veiksmų, kurie iš esmės pakeistų socialiai apleistų vaikų padėtį.

2 psl.

Šis pareiškimas buvo padarytas po to, kai Vilniaus Apygardos Teismas nusprendė paleisti iš Vilniaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijos Kauno kriminalistų vadovą Henriką Daktarą, 44m. amžiaus, pavadintą "Henyte".

Jau daugelis gyventojų yra susirūpinę dėl svarbių pakartotinių nusikaltėlių palyginti švelnių bausmių paskyrimo. Tuo labiau, kad už "gerą elgesį" (?) dažnai yra paleidžiami anksčiau. Neteko skaityti, kad tokie buvę kaliniai, būtų gavę ir kokią psichologinę terapiją (ne tik kokius nors darbus atliekant) per kalėjimo laikotarpį. O gal tokia svarbi problema jau bandoma gydyti ir psichologinėmis priemonėmis arba yra bent koks planas jai vykdyti?

● ELTA skelbia, kad Lietuvos Migracijos departamento sąrašė šiuo metu yra 4.700 nepageidaujamų užsienio piliečių. Anot, Užsieniečių Reikalų Skyriaus viršininko pavaduotojo Ramūno Lodos, daugiausia uždrausta atvykti į Lietuvą Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) šalių piliečiams, bei Libano, Šri Lankos, Afganistano ir kt. gyventojams.

Nepageidaujami užsieniečiai Lietuvoje yra tie, kurie prašydami leidimo atvykti, pateikė melagingus duomenis, parodė nepagarbą Lietuvos Respublikai ar yra padarę nusikaltimų.

Į tokį "juodąjį sąrašą" įeina ir asmenys iš kitų

● Dėl pastaruoju metu padidėjusio per Lietuvą keliaujančių nelegalių migrantų ir prasidėjusių JAV karinių veiksmų Afganistane, stiprinama Lietuvos sienos su Baltarusija apsauga. Pagal sudarytą planą, į pagalbą pareigūnams papildomai atvyksta Lietuvos kariuomenės vienetai. Pasienvyje su Baltarusija, vadovaujant pasieniečiams, bendromis jėgomis su kariuomenės ir kitų žinybų atstovais stiprinamas patriuliavimas ir vykstančiųjų per sieną kontrolė, tinkamas sargybų skaičius. Sudaryta operatyvinė grupė, kuriai vadovauja VSAT vadas A. Songaila ir kuri taip pat sudaro Lietuvos Kariuomenės Gynbos štabo, Vidaus Reikalų Ministerijos ir Valskybės Saugumo Departamento atstovai.

● Lietuvos Krašto Apsaugos Ministerija surengė Kyviškių aerodrome savanorių pajėgų Dariaus ir Girėno Eskadrilės 10-sias metines.

Šventėje parodomuosius skrydžius atliko žinomi akrobatinio skraidymo lakūnai. Buvęs pirmasis eskadrilės vadas, majoras R. Paksas, kariuomenės lėktuvu "JAK-52" skrido grupės vedančiuoju. Krašto Apsaugos Ministeris ta progą pasirašė įsakymą pašaukti atsargos karininką, majorą R. Paksą vykdyti karinę užduotį.

Primenama, kad Liberalų Frakcijos Seime seniūnas Rolandas Paksas yra lėktuvų aukštojo pilotazo meistras. Praėjusio dešimtmečio pradžioje, Lietuvai įtvirtinant Nepriklausomybę, reakcingų jėgų persekimo atveju, R. Paksui būtų tekę lėktuvu išskraidinti į užsienį Lietuvos Vyriausybės narius.

KVIEČIAME NEDELSIANT UŽSISAKYTI

ŠVENTINIUS SVEIKINIMUS.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" KALĖDINIS NUMERIS BAIGIAMAS GRUODŽIO MĖN. 10d., PIRMADIENĮ.

VISIEMS SKAITYTOJAMS, KURIE UŽIMOKĖJO Į PRIEKĮ T.Y. IKI 2003 METŲ, PERMOKĖJIMAS BUS GRAŽINTAS PAŠTU.

PRAŠOME ATSILYGINTI UŽ LAIKRAŠČIO LEIDIMĄ ŠIAIS 2001 METAIS, KURIE TO NEPADARĖ. DĖKOJAME IŠ ANKSTO!

● Lietuvos Vyriausybė nutarė kitų metų biudžete numatyti skirti 7 milijonus litų kovos su terorizmu programai. Šie pinigai skiriami naujai, po teroro aktų New Yorke ir Vašingtone kuriamai programai, kuri bus įgyvendinta nuo 2002m. sausio mėn. 1 dienos. Lėšos priskirtos Valstybės Saugumo Departamentui, kuris ir rengia minėtą programą.

● Liberalų Frakcijos nariai spalio mėn. 15d. susitikimo su Lietuvos musulmonų lyderiais ir priėmė bendrą komunikatą, kuriame pažymima, jog islamas yra taikinga religija ir raginama imtis veiksmų, stiprinant Lietuvoje religinę ir tautinę toleranciją. "Daugelyje pasaulio šalių, taip pat ir Lietuvoje, gyvenančius musulmonus aiškiai atskiriame nuo teroristų. Pripažįstame, kad islamas yra taiki religija" - teigiama pareiškime.

Komunikate smerkiami teroristiniai išpuoliai prieš JAV ir raginama nubausti jų vykdytojus bei organizatorius.

Susitikime dalyvavo Lietuvos musulmonų sunitų muftijus R. Krišnickis, Kauno mečetės imamas R. Jakubauskas, Vilniaus, Kauno, Alytaus totorių bendruomenių pirmininkai, Azerbaidžaniečių Tautinės bendrijos pirmininkas M. Gamzajevs, Lietuvos Uzbekų Bendrijos "Pachtakor" pirmininkė K. Izujienė, verslininkai musulmonai.

Susitikime taip pat dalyvavo Seimo Pirmininko pavaduotojas liberalas G. Steponavičius, Liberalų Frakcijos seniūno pavaduotojas E. Maldeikis, politologas E. Račius, istorikė T. Bairauskaitė.

● Pasaulio dviračių čempionate aukso medalį iškovojo Rasa Polikevičiūtė, o sidabro Edita Pučinskaite.

Lietuvos Kūno Kultūros ir Sporto Departamento apdovanojo abi piniginėmis premijomis: Rasa gavo 40.000 litų, o Edita - 25.000 litų.

Piniginių premijų skyrimas pasižymėjusioms sportininkėms buvo numatytas 2000m. Vyriausybės priimtame nutarime.

● Trejus metus Klaipėdoje atlyginimų laukę Rusijos jūrininkai iš laivo "Nadir" gavo pinigų ir išvyko namo. Septyni jūrininkai, nesulaukdami jokio Klaipėdos uoste stovinčio laivo "Nadir" savininkų dėmesio, protestuodami užsibarikadavo laive.

Rusijos jūrininkams buvo išmokėta 90% užmokesčio - 75 tūkst. JAV dolerių.

● Bendrovė "Kauno švara" pradėjo šluoti nukritusius nuo medžių lapus. Palyginti su praėjusiais metais, šiemet "lapų sezonas" prasidėjo keliomis savaitėmis vėliau. "Nebuvo šalnų, todėl lapai ilgai išsilaikė ant medžių. Sustiprėjus vėjui, jie masiškai pradėjo kristi. Dabar tenka gana intensyviai dirbti. Kasdien išvažiuoja 8-10 specialūs automobiliai. Surenkame apie 100 kubinių metrų lapų, kuriuos vežame į Petrasūnų kompostavimo aikštelę" - sakė bendrovės generalinio direktoriaus padėjėjas miesto valymo reikalams Algis Milčius.

● Spalio mėn. 7d. Lietuvos pasienyje su Baltarusija, baigėsi kovai su nelegalia migracija skirta tarptautinė operacija. Tai buvo sudėtinė dalis didelės tarptautinės operacijos "High Impact", vykusių nuo rugšėjo pabaigos visose Europos Sąjungos valstybėse prie išorinių jos sienų ir šalyse kandidatėse prie būsimųjų išorinių ES sienų.

Vilniaus oro uosto ir kontrolės punktuose pasienyje su Baltarusija, kartu su Lietuvos pasieniečiais, operacijos metu dirbo 6 ekspertai-detektyvai iš Danijos ir Islandijos pasienio apsaugos tarnybų.

Rašoma, jog aptardami rezultatus, ekspertai sakė buvę nustebinti Lietuvos pasieniečių profesionalumu ir kompetencija. Jie pabrėžė būtinybę ypač atidžiai ištirti kiekvieną bandymą pereiti sieną suklas-totais dokumentais. Ekspertai-detektyvai teigė, kad kovos su nelegalia migracija ir dokumentų klastojimo bei patikros klausimais, svarbu keistis informacija su JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos migracijos tarnybomis, kadangi šios šalys turi sukaupusios nemažai patirties kovojant su tokiais nusikaltimais.

Danijos pasienio apsaugos tarnybos pareigūnai pažadėjo Lietuvos pasieniečiams atsiųsti jų turimas viso pasaulio su klastotų duomenų bazes ir kompiuterio programų, skirtų dokumentų patikrinimui.

Lietuvos Kultūros min. Romai Dovydenienei (kairėje) Lietuvos atstovė prie UNESCO, ambasadorė Ugnė Karvelis įteikė UNESCO pažymėjimą patvirtinanti, kad Lietuvos kryždirbystė įtraukta į pasaulinį žodžio ir nematerialaus paveldo šedevrų sąrašą. Nuotr. Eltos

Lietuvos kryždirbystė - pasaulio paveldo šedevras.

Vilniuje rugpjūčio mėn. 21 d. 2001 m. Lietuvos ambasadorė prie UNESCO Ugnė Karvelis Kultūros ministeriui Romai Dovydenienei įteikė pažymėjimą, liudijanti Lietuvos kryždirbystės įtraukimą į UNESCO žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo sąrašą.

Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevru į Lietuvos kryždirbystę UNESCO paskelbė jau vasarą. Pasak Ugnės Karvelis, toks sąrašas buvo sumanytas prieš 4 metus, kuomet paveldu pradeta laikyti ne tik architektūra ir kiti apčiuopiami objektai, bet ir žmogus bei jo kūryba.

"Lietuvos kryždirbystė pateko tarp 19 pirmą kartą pasaulyje paskelbtų žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų, tarp tokių kaip Japonijos No bei Kinų "teatras", - įteikdama pažymėjimą sakė ji.

Įtraukus kryždirbystę į UNESCO sąrašą, iš šios organizacijos bus galima gauti finansinę paramą įvairiai dokumentacijai bei leidiniams.

Komisijoje, kuri tvirtina sąrašą, yra 18 žmonių, tarp kurių ir U. Karvelis. Kultūros Ministerijos pranešime spaudai, tradiciniai lietuviški kryžiai - tai nepakartojami statiniai, jungiantys architektūros formas, skulptūrą, geležinius kalvių dirbinius, kartais primityvią tapybą.

Tarp analogiškų kaimyninių katalikiškų valstybių paminklų jie išsiskiria kur kas sudėtingesne, įvairresne, labiau išvystyta menine forma.

Paminklų sudėtinės dalys - geležinės paminklų viršūnės, dar vadinamos ornamentuotais kryžiais, o ypač įvairių siužetų medinės skulptūros laikomos vertingiausiu lietuvių liaudies meno palikimu, įkvėpusiu ne vieną žymų XX amžiaus lietuvių dailininką.

Šiandien kryždirbystė tebera išlikusi gyva, tradiciniu būdu perduodama liaudies meno šaka. Paminklus kūriantys meistrai-kryždirbiai yra savamoksliai.

Tradicija užsakyti įvairioms paskirtims kryžius Lietuvoje vystosi ir įgyja naujas formas. Greta senų tradicinių formų paminklų, kurie yra restauruojami bei atstatomi, atsiranda naujų sprendimų, susijusių su naujomis temomis arba kintančia senesniųjų motyvų interpretacija.

Pernai lapkričio mėn. į pasaulinį UNESCO Kultūros ir Gamtos paveldo sąrašą buvo įtraukta Kuršių Nerija.

1994 m. į Pasaulio paveldo sąrašą buvo įtrauktas Vilniaus senamiestis.

● **Tarptautiniame Teatro Festivalyje MESS**, vykusiame Sarajevo mieste (Bosnija-Herzegovina) Eimunto Nekrošiaus "Meno fortas" ir Oskaro Korsunovo teatrinis vienetas buvo nepaprastai įvertinti.

E. Nekrošiaus "Otelas" gavo 3 pagrindinius MESS prizus, o O. Korsunovo režisuotas spektaklis "Meistras ir Margarita" laimėjo 5 apdovanojimus.

Petras Sigitas Parulskis, sukūręs Michailo Bulgakovo romano "Meistras ir Margarita" inscenizacijos tekstą, buvo festivalio vertinimo komisijos apdovanotas specialiu prizų už išskirtiną medžiagos pritaikymą spektakliui.

Petras Sigitas Parulskis, sukūręs Michailo Bulgakovo romano "Meistras ir Margarita" inscenizacijos tekstą, buvo festivalio vertinimo komisijos apdovanotas specialiu prizų už išskirtiną medžiagos pritaikymą spektakliui.

● **Klaipėdos Universiteto sporto šokių grupė "Žuvėdra"**, vadonaujama Skaistės ir Romualdo Idzelevičių, dalyvavo Europos čempionate Vengrijoje.

"Žuvėdra" parskrido namo laimėjusi aukso medalius.

Europos čempionatą "Žuvėdra" buvo laimėjusi ir 1999 m.

VAKARO ŽINIOSE, "Skelbiamas nuosprendis samdomų žudikų gaujai", pranešama, kad Vilniaus Apygardos Teismas pradėjo skelbti nuosprendį V. Januškevičiaus suburtos samdomų žudikų gaujos nariams ir jų bendrininkams. Primenama, kad 1992-1998 m. Vilniuje ir jo apylinkėse veikusiai gerai organizuotai gaujai inkriminuojama 13 žmogžudysčių, 5 pasikėsimai nužudyti, 6 turto prievartavimo faktai, 2 plėšimai ir daug kitų nusikaltimų.

Už daugelio žmonių nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis, valstybės kaltintojai siūlė įkalinti kalėjime iki gyvos galvos 44 m. gaujos vadeivą V. Januškevičių ir du jo bendrininkus - 63 m. V. Rafijenkovą bei 46 metų G. Čapanidzę. Daugumai kitų teisiamųjų siūlyta skirti griežtas laisvės atėmimo bausmes.

Teigiama, kad Vilniaus apskrityje žemės reformą vykdančys valdininkai bičiuliavosi su gerai organizuota nusikaltėlių gauja. Pasak žurnalistų, šiai istorijai narplioti mestos didžiulės teisėtvarkos pareigūnų pajėgos. Nors tyrimas pradėtas neseniai, jau dabar aiškėja, kad žemėtvarkininkai bendradarbiavo su sostinėje garsia "dambrauskių" gauja. Nors kol kas įvairių žinybų pareigūnai dar tik dalijasi darbais - kas ką turės dirbti. Tačiau jau dabar pateikiami viešai spaudoje kai kurie faktai apie šią nusikalstamą veiklą.

Karaliaus Mindaugo akmuo su karūna ir 1253 data, Medininkuose.

TOKS NEPAPRASTAS ĮVYKIS!

Trys vyrai žvejai, dar 1951-aisiais metais, liepos mėn. 9 d., spruko nuo rusų sovietinio režimo Lietuvoje - į laisvę, žvejybiniu laivu. Edmundas Paulauskas, Juozas Grišmanauskas ir laivo kapitonas Lionginas Kublickas už šį dramatišką ir pavykusį šuolį buvo už akių nuteisti mirties bausme. Tuomet-kietai valdė Stalinas.

Išvykę žvejybiniu laivu "Samum", jie izoliavo žvejus rusus kajutėje ir laimingai pasiekė Švedijos krantus. Pabuvę Kalmaro uosto daboklėje, buvo perkelti į Stockholmo kalėjimą. Čia sužinojo, kad jais rūpinasi tada stipriai veikęs VLIK'as, stengdamasis, kad bėgliai būtų išleisti iš kalėjimo.

Pastangos atnešė gerus rezultatus: jie buvo slapta nugabenti į Daniją, iš ten - į Vokietiją. Po pusės metų, gavę vizas, atvyko į New York'ą ir vėliau apsistojo Čikagoje.

Sensacija sukėlė jų atvykimas ne vien lietuvių tarpe. Lankydami lietuvių telkinius, jie galėjo išsamiai papasakoti apie gyvenimą Lietuvoje, sovietų priespaudoje. J. Grišmanausko pasakojimus tuomet surašė žurnalistė Salomėja Narkeliūnaitė ir, pridėjus jų biografijas, Juozas Kapočius išleido knygą TOLIMIEJI KVADRATAI.

Juozas Grišmanauskas mirė 1983 m., o laivo kapitonas Lionginas Kublickas 1994 m. Abu taip ir nesulaukė Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo.

Tačiau E. Paulauskas spėjo aplankyti gimtinę penktą kartą ir planavo ten galutinai sugrįžti. Tačiau, š. m. vasarą, likus mėnesiui iki jo 69-tojo gimtadienio, jį pakirto širdies ataka.

Bevertant "NL" archyvinę medžiagą, užtikėtame Edvardo Šulaičio straipsnyje, rašoma, kad liepos mėn. viduryje, 17-tą dieną, Čikagoje bus prisimintas tų drąsių vyrų pabėgimo, sujaudinusio visus šiame kontinente, 50-toji sukaktis.

KELEIVIAI IR ŠUNES Petras Arminas

Per kaimą sutemus keleiviai du ėjo
Ir meiliai tarp savęs patyka kalbėjo,
Tik štai iš po vartų sulojo šunytis,
Pamatė keleivius ir ėmė juos vytis.
- Ir antras, ir trečias išbėgo ant kelio;
Ir taip susirinkę lojo ant žmogelių.
- Jau akmeniu mesti keleivis viens taikė,
Bet antras jo sebras jam ranką sulaukė:
"Et, broli, palauki, ar gali tikėti,
Kad akmeniu šunį priversi tylėti!
Keliaukiva mudu, nusibos jiems loti,
Matys, jog nebijom, ir turės nustoti!"
Teisybę pasakė: vos varsną nuėjo,
Jau šenes mažumą nutilti pradėjo;
Kad prieteliai versta koki nukeliavo,
Jau sunes gulėjo visi namuos savo.

Žmogeli! jei tavo yr sąžinė gryna,
Nepaisyk, kad šlovę tau plėso kaimynai,
Teisingu keliu eik - žinoki, jog paikas,
Nors loja - nustoja, kai pereina laikas.

● **Keturios Lietuvos vėja** - bendrovė "Minijos nafta" sausį-liepą išgavo 163% daugiau negu pernai tuo pat metu. Dalį žaliavos bendrovė eksportuoja į Lenkiją, o kitą parduoda koncernui "Mažeikių nafta".

Didžiausia naftos ga-

Pradėjęs veiklą 1962 m. rugsėjo mėn. 16 d., Kanados Lietuvių Fondas augo narių skaičiumi bei įnašais. Šiuo metu sąrašuose yra 2,366 nariai ir 376 aukotojai, parėmę Fondą mažiau kaip \$100. Įnašai - kapitalas \$ 3,207,000.

Per paskutinius dešimt metų gaunamų pajamų vidurkis apie \$120,000 metams išdalinamas lietuviybės reikalams Kanadoje ir paramai Lietuvoje.

Šiais metais iš 2000-jų metų gautų pajamų paskirta:

Lietuviybės reikalams Kanadoje

\$ 31,000- KLB Krašto V-bai; \$7,500- Kanados Lietuvių Muziejui-Archyvui (Mississauga); \$7,000- Kanados Lietuvių Jaunimo S-gai; po \$4,000- laikraščiai "Tėviškės Žiburiai" (Mississ.), skautų stovyklavietei "Romuva"; \$3,500 -Jaunimo Ansambliui "Gintaras" (Tor.); \$2,500- Chorui "Volungė" (Tor.); \$2,000- laikraščiai "Nepriklausoma Lietuva" \$1,500- Sporto Klūbai "Aušra" (Tor.); po \$1,000- Skautų tuntams "Sirvinta-Nemunas" (Hamilton), "Šatrija" ir "Rambynas"(abu Tor.), Vyru Chorui "Aras" (Tor.) ir dainos vienetei "Aušra"(Montr.), Teatrui "Aitvaras" ir Kameriniam Orkestrui "Lyra" (abu Tor.), stovyklavietei "Kretinga", Aukšt. Lituanistiniam Kursams (Tor.), "Prisikėlimo Parapijos" statybos vajui (Tor.). Sporto Klubui "Anapolis" (Mississ.); \$800- Mažosios Lietuvos Fondui; po \$750- Skautų tuntams "Geležinis Vilkas-Neringa" (Montr.) ir Sporto Klubui "Gintaras" (Tor.); po \$600,- Anapilio Jaunimo Chorui "Angeliukai" (Mississ.), Lietuvių Klūbai "Santaka" (Tor.), Prisikėlimo P-jos Jaunimo Chorui (Tor.), Skautų Tėvų Komitetui (Tor.), Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjungai; po \$500- "Vl.Pūtvis" Šaulių Kuopai (Tor.), C.A.N.D.L.E. Pedagoginei Organizacijai, Prisikėlimo Parapijos Chorui (Tor.); po \$400- Sporto Klubui "Tautas" ir Slidinėtojų Sąjungai (Montr.), Radijo valandėlėms "Gintariniai aidai" (Hamilton), Lietuvių Radijo Valandėlei (Montr.) ir "Tėvynės Prisiminimai"(Tor.), Filatelistų Draugijai (Tor.); po \$300- Senolių Chorui "Daina" (Tor.), A.Stulginskio Ateitininkų Kuopai (Ham.), "Šatrijos Ragana" skautininkėms (Ham.); \$200- Sporto Klūbai "Tauras" (London,On.).

Iš viso lietuviybės reikalams Kanadoje : \$84,300

Parama Lietuvoje

\$ \$25.144- Dail.A.ir A.Tamošaičių Meno Galerijai "Židinys"; po \$2,000- Alytaus Vaikų Globos Namams ir Vilnios Draugijai,Pakutuvėnų Jaunimo Tarnybai (Kretinga) (buvo 1.500); \$1.300 - Laisvės Kovos Archyvui ir knygos "Partizanai" leidimui (buvo 800); po \$1,000-Gudijos liet. laikraščiai "Lietuvių godos" ir vaikų savaitraščiui "Kregždutė" Jaunimo Pagalbos Centrai (Klaipėda), Mokykla "Lietuvos Namai" (Vilnius), Peliepių pagrindinei Mokyklai, Suvalkų Krašto Lietuvių Išeivių Sambūriui, Suvalkų Krašto Negalių Vaikų Mokyklai (Punskas); po \$800- Laikraščiams "Apžvalga" ir "Dienovidis", Senasialio Pradžios Mokyklai; \$700- Savaitraščiui "Tremtinys"; po \$500- laikraščiams "XXI amžius", "Rytas" ir "Vorūta", žurnalams "Metai" ir "Žiemgala", Lietuvos skautijai ir Šaulių Krašto skautų tuntui, Katalikų Evangelizacijos Centrai ir Visų Šventųjų P-jai, Radijo Valandėlei "Mažoji studija", "Mažųjų brolių ordinui" (Kretinga, Rimdžių Lietuviškajai Mokyklai, Utenos Mokytojų D-jai "Levindra", Šaulių miesto muziejui "Aušra", Laisvės Gynėjų Paramos Centrai, Suvalkų Krašto Vaikų Darželiui (Punskas); po \$400- laikraščiams "Elektrėnų žinios" ir "Kardas", "Pagalba Lietuvos Vaikams", \$300- Jaunimo Kultūros ir paramos Centrai "Versmė"; \$200,- Religinei Grupei "Gyvieji akmenys".

Iš viso parama Lietuvai: \$52,244

Stipendijos studentams Kanadoje ir Lietuvoje

Pagal gautus studentams Kanadoje ir Lietuvoje prašymus Kanadoje, paskirta 19 stipendijų po \$300 ir 8 stipendijos po \$250, iš viso - \$7.700.

Studentams Lietuvoje stipendijos bus išdalintos

PASLAPTINGA SĄSKAITA

Banke jis turejo dvi sąskaitas: į vieną iš jų prieš dujus ar trejus metus buvo įrašęs dešimt tūkstančių, ir toji suma pastoviai didėjo iš sudėtinių nuosimčių, o antroji buvo jo veiklos veidrodis; tai įnešdavo jis pats, tai nežinia kas ir iš kur ton sąskaiton pervesdavo už tikrus ir galbūt tariamus patarnavimus. Jis paimdavo sumas tai atlyginimams, tai medžiagoms pirkti ir dar nežinia kokioms išlaidoms.

Bankas netikrindavo iplaukų šaltinių. Kartais net pašto išnešiotojas įteikdavo sumelę, prašydamas pervesti į tą sąskaitą ir duoti paprastą pakvitavimą. O įnešėjo asmens dokumentų, kaip dabar daroma, niekas nereikalaudavo.

Taip jis tą vakarą paprasė manęs, kad tą dešimties tūkstančių litų sumą perrašyčiau kito asmens vardu.

-Kodėl ne! Prašau užpildyti mažą blankutį ar parašyti paprastą pareiškimą, nurodant pavardę, vardą ir tėvo vardą, ir dar šiandien bus sutvarkyta! - pareiškiau aš.

-O ne! Šitaip aš galiu ir be Tavo malonės padaryti! Man reikia taip sutvarkyti, kad mano pavardė visai neegzistuoti Tavo knygoje...ir taip, tarsi niekada jos ten ir nebūtų buvę.

-Ne!!! Šito tai aš nepadarysiu - pareiškiau tvirtai, ir tuoj pat mudu atsisveikinom, linkėdami viens kitam sėkmės.

Kitos dienos rytą Vidugiris vėl pasveikino mane. Dabar jis pasiūlė man visus nuo tos sumos priskaiciuotus nuosimčius, kuriuos tuoj pat sumokas grynais. Bet, gavęs mano tvirtą neigiamą atsakymą, pasišalino.

Praslinkus porai dienų, atsirado jėgų, kurios mane privertė paklusti jo reikalavimui. Jokios naudos iš to neturėjau. Tai buvo mano vadovybės prašymas. O prašymas buvo lygus įsakymui.

-Bet kaipgi aš galiu panaikinti įrašus, padarytus rašalu, ir jų vietoje įrašyti kito žmogaus pavardę ir vardą?

-Šituo aš pasirūpinsiu! - pareiškė Vidugiris. Ir atėjęs į mano kabinetą, parodė dvigubą buteliuką su žaliu ir raudonu skysčiu. Ant jo buvo vokiškas užrašas "Tinten Todt" (rašalo mirtis). Plona stikline lazdele, įtaisyta kamštyje, reikia apvedžioti įrašytus žodžius žaliu skysčiu, o paskui tą patį pakartoti raudonu, ar atvirkščiai. Po to palaukti keletą minučių, kol nudžiūs. Patrynus paprastu trintuku, dingdavo visi įrašai - toje vietoje likdavo baltas popierius. Šią procedūrą Vidugiris atliko nuostabiai igūdusią ranka. Jis davė pavardę, vardą ir tėvo vardą žmogaus, kuris tapo dešimties tūkstančių sumos, įneštos prieš trejus metus, savininku. Tas asmuo buvo ar tik ne Sofija Popova.

Žinoma tokia operacija nepadare jokios skriaudos nei valstybei, nei man. Bet aš susimąsčiau, kodėl taip skubiai jam to prireikė. Atsakymo ilgai neteko laukti. Greitai su atitinkamu pažymėjimu atvyko du slapti valdininkai, turintys teisę tikrinti buhalterijos knygas.

Netrukus sužinojau, kad našlė Sofija Popova - tai Vidugirio motina. Taigi Vidugirio gyslose tekėjo maskoliškas kraujas.

Tiesa, prieš tą kriminalinį nusikaltimą Vidugiris parašė man raštelį, tam tikru atveju apdraudžiantį mane nuo atsakomybės.

Intuityviai jaučiau, kad Vidugiris yra svetimos valstybės agentas, nors kitu įrodymu tuo tarpu ir neturėjau.

Viskas paaikškėjo po dviejų metų, kai Europoje prasidėjo ypatingos permainos: Austrijos anšliusas, Miuncheno paktas, Klaipėdos atplėsimas nuo Lietuvos... Artinosi Dancigo klausimas, pasibaigęs tragišku Europos ir pasaulio tautas niokojančiu karu. 1939 metų spalio mėn.10d. Tarybų Sąjungai gražinus Vilnių ir kartu įvedus Lietuvon savo igulas, Vidugirio motina S.Popova pasiėmė tą 10-ties tūkstančių litų sumą su visais nuosimčiais ir prisipirko visokių

gėrybių. Pats Vidugiris net kiek sužūlėjo. O prieš 1940 metų birželio 15 dienos įvykius jis pasidarė labai linksmas ir veiklus. Birželio pradžioje atėjo į mano kabinetą ir, kaip ir tinka geram bičiuliui, konfidencialiai pareiškė, kad apsiprekinčiau, nes būsią idomių dalykų... Į mano klausimą, ką jis laikas "idomiais dalykais", atsakė trumpai:

-Greit pamatysim! Tik, kaip geram prieteliui, patariu nelaikyti litų ir visus paversti prekėmis!

Kai 1940m. birželio 15 dieną mūsų žemę sudrebino ir dangų užtemdė šimtai rusų tankų ir lėktuvų, Vidugiris šiuos ateivius sutiko entuziastingai. Pamatęs mane Laisvės alėjoje, tuoj paklausė, kaip aš įvykdęs jo patarimą. Pareiškiau didelį nusistebėjimą, kad jis taip viską iš anksto numatęs. Vidugiris ciniškai pareiškė:

-Savi atėjo! Mūsų darbas nenuėjo veltui!

Aš, jau viską suprasdamas, maloniai paklausiau:

-Ar sąžinė tavęs negrauzia?

-Dėl ko?

-Dėl Lietuvos, kurios duoną valgei?

-O kas ta Lietuva?! - pasityčiodamas drėbtelejo.

Vidugiris pastebėjo mano itūžusį žvilgsnį, nes kiek sušvelnėjo ir paaikškino, jo seniai jis laikas save rusu, kadangi jei ne Rusija, tai lietuviai būtų pasodinę jį į šaltąją, ir kad Rusija jį maitino iki šios dienos. Jis taip pat pareiškė įsitikinimą, kad Rusija tiek metų kariavusi dėl Pabaltijo kraštų, niekada iš čia nesitrauksianti. Tačiau dabar lietuviams jis padėsias kiek tik galėsias. Taip pat didžiudamasis papasakojo, kad jo dirbtuvė gamino ne tik stalių gaminius, bet atliko reikšmingesnę ir kilnesnę darbą.

-Tai tavo dirbtuvė spausdino lapelius, kad Lietuvos kariuomenei trūksta duonos ir kepurų?

Vidugiris, kiek šyptelėjęs, galvos linktelėjimu, tai patvirtino.

Ūmai mane apėmė žodžiais nenusakomas pyktis. Aš jaučiau, kad man muša į galvą kraujas, smilkiniuose pradėjo daužytis du dideli kalvio kūjai; tikiuosi ir manau, kad tai buvo tik iš pasipiktinimo, kadangi nereikia niekada rausti dėl to, kad esi savo paniekintos tautos sūnus. Tą momentą taip norėjusi jam suknežinti makaulę.

Nėra čia reikalo kartoti, ką aš jam pripasakojau. Esti akimirky, kada pyk-

ti leistina išreikšti veiksmu, tačiau visada yra klaida jį išreikšti žodžiais. Aš priminiu, kad jis yra davęs iškilingą priesaiką savo tėvynei, kuri jį išaugino, maitino ir saugojo; kad jo diversijos tėvynei yra pati didžiausia iš visų nuodėmių; kad jokia atgaila ar pagalba, kurią jis žada lietuviams, negali jų atpirkti ir išgelbėti nuo bausmės, kuri jo laukia, ir pinigai, kuriuos jis už tai gavo iš Rusijos, ir jis pats priklauso velniui, ir netoli ta valanda, kada šėtonas pareikalaus, kas jam priklauso!

Vidugiris stovėjo lyg pritrenktas. Jo veidas pablyško, karingumas dingo. Kai atsisveikinau, jis atsitolino nuo manęs taip, tarsi jam ant kojų būtų buvę pėčiai.

Veikiai jis tapo čekistu. Tikriausiai ne vienas lietuvis patyrė jo klastą, lygiai kaip Lietuva patyrė jo šventvagišką išdavystę, lygiai kaip Rusija prarado virtuoziskai jo pasisavintą dešimties tūkstančių litų sumą.

Kiek vėliau sužinojau jo buvusios dirbtuvės "ekipaža". Ten dirbo du žydai, trys vietiniai rusai ir lietuvis, nežinia koku būdu įtrauktas į tą gaują (gal dėl to, kad geriausiai nusimanė apie staliaus amatą). 1940-aisiais panasūs mažaraščių "ekipažai" įmonėse ir įstaigose tapo kadru viršininkais ir partijos sekretoriais.

Baltramiejaus naktis.

Tiksliai nežinau, bet atrodo, tragiškai ir paslaptinai baigėsi Vidugirio gyvenimas.

Metus Lietuvoje siautėjusi bolševikinė santvarka uždėjo mūsų tautai teroro, tragiškiausios vergijos ir skurdo antspaudą. Tie metai lietuviams – tai ilga Baltramiejaus naktis. Todėl nevilties apimti, meldamiesi laukėm 1941 metų birželio 22 dienos. Karui prasidėjus, panašaus tipo "aktyvistai" ir "veikėjai", apimti paniekos, spruko iš Lietuvos. Vienas mano bičiulis pasakojo tarp bėgančių ten matęs ir Vidugirį. Matyt, jis ir jo draugai bijojo sulaukti teisingo atpildo? Kad ir kaip ten bebūtų, tačiau daugiau jo jau nesutikau. Motina, kaip pasakojo kaimynai, išbėgo Rusijon ir atgal nesugrįžo.

"Specialūs rubliai".

Ta pačia proga, jei mielam skaitytojui nuobodus pasakojimas dar neigriso, priminsiu kelis mažai kam žinomus faktus.

Profesorius Vladas Jurgutis, buvęs Lietuvos banko valdytojas 1933 metais skaitydamas finansų mokslo kursą Kauno universitete, viešai tvirtino, kad SSSR, parduodama savo prekes privačioms Lietuvos organizacijoms ar asmenims, imanti litus, tačiau, nors tai ir keista, niekada nėra pareikalavusi, kad Lietuvos išdas juos išpirktų. Tie litai paslaptinai grįžta Lietuvon. Tam tarnauja komunistinis pagrindis.

SSSR palaikė ir palaiko prekybinius santykius su daugeliu pasaulio valstybių. Tačiau atsiskaitydama su jais turi šokių tokių sunkumų, kadangi rubliai, kurie kursuoja viduje, pagrįsti ne auksu, o įstatymais. Rublius dėl prekių stokos "kamuoja" amžina ir neišvengiama infliacija. Todėl iš pradžių kas dveji ar penkeri metai, vėliau – kas dešimt metų jie panaikinami – virsta makulatūra. Dėl šių, o gal dar ir dėl kitų priežasčių užsienio prekybos atsiskaitymams naudojama tik tvirta užsienio valiuta – doleriai ir svarai, kurių SSSR visada stokodavo. Kad būtų išvengta keblumų, užsienio prekybos atsiskaitymams buvo išleisti specialūs rubliai, jau pagrįsti auksu. Tokius rublius užsienio firmos ir Lietuvos prekybinės organizacijos bei privatūs asmenys priimdavo ir pagal nustatytą kursą Lietuvos banke juos keisdavo į litus. Šitai Lietuvos išdo seifuose susikauptė 1.250.000 "specialių" rublių, prilygstančių apie trims milijonams litų. Tada Lietuvos bankas, berods 1934 ar 1935 metais, paprašė SSSR vyriausybę juos išpirkti. Po ilgo delsimo buvo gautas nelauktas atsakymas, jog šitie rubliai "čisliatsia podelkoj", atseit, laikomi padirbtais.

Tuo pat šitų rublių pavyzdžiai, dabar virtę makulatūra, buvo išiuntinėti visiems užsienio tarptautiniams ir Lietuvos bankams. Visos valstybės atsisakė juos imti, ir tas, matyt, sudarė SSSR užsienio prekybai nelauktų sunkumų.

Tačiau kam dabar laikyti Lietuvos banko seifuose tokią niekam nereikalingą pinigų sumą? Po metų buvo priimtas sprendimas juo sunaikinti. Bet vieną dieną apsilankė banke smulkaus kredito banko savininkas žydas Braunas, kuriam taip pat savo laikų buvo apie pranešta. Braunas su tais smulkiais kreditais vertėsi sunkokai ir ne kartą kreipėsi į mūsų komercinį banką paramos.

Dabar jis Lietuvos bankui pasiūlė neįtikėtiną paslaugą: sutinkas nupirkti visus 1.250.000 rublių, o už rublį mokesias 20 centų. Iš pradžių manyta, kad jis turi humoro jausmą ir mėgina iš Lietuvos nelaimės pasijuokti. Bet nuomonę pakeitė, kai jis pateikė sąlygą – leisti tuos rublius išvežti iš Lietuvos.

– Vežk, kur nori! Nors ir į pragarą! – atsakė Braunui mūsų bankininkai. Sandėris veikiai buvo sudarytas. Atseit, padirbti pinigai – rubliai buvo supakuoti į lagaminus, užantspauduoti ir dviejų muitinės valdininkų lydimi iškeliavo į Kauno geležinkelio stotį.

Manėme, kad Braunas bus susiuostęs su SSSR atstovybe ir per ją pigia kaina "specialūs" rubliai grąžinami į tėvynę.

Praslinkus porai mėnesių, Brauno smulkaus kredito bankas persikėlė į Laisvės aleją, prie jo durų prikėlė didelę baltą marmuro lentą su auksinėmis raidėmis: BRAUNO BANKO NAMAI

Braunas turėjo šestąją jutimą.

Pasirodo, jog tuo metu SSSR vyriausybė vedė su Turkija prekybos derybas. Apie tai išgirdęs Braunas rado būdus ir kanalus prieiti prie derybose dalyvavusių turkų. SSSR, būdama suinteresuota gera derybų baigtimi, iš Turkijos išpirko, atseit, padirbtus rublius už dolerius. Visa kita lieka gilioj paslapy. Braunas turėjo ne tik gero finansininko arba puikaus diplomato gyslelę, bet ir intuiciją: rubliai, kuriuos Lietuvoje laikė padirbtais, Turkijoje prilygo doleriams! Tokia buvo SSSR mažųjų tautų globėja, tokia buvo jos geros kaimynystės, savitarpio pagalbos, nesikisimo į jų vidaus reikalus, nesavanaudiška parama mažoms tautoms. Tokie buvo "geriausi" mūsų tautos sūnūs, kovoje už Lietuvos laisvę ir laimingą liaudies gyvenimą.

P.S. Šią istoriją man papasakojo buvęs ilgametis Kauno komercinio banko vyriausias buhalteris Bronius Kveselevičius, o vėliau patvirtino ir Lietuvos banko darbuotojai – Petras Radikas ir Juozas Sankauskas.

VILNIAUS U-to ir VYTAUTO DIDŽIOJO U-to Kaune atstovų nuožūra.

Šiam tikslui paskirta \$ 4.200.

Iš viso studentų stipendijoms:

\$11,900

Iš viso Kanados lietuvių fondas 2001 m. paskyrė \$148,444

● Opozicinės konservatorių frakcijos seniūnas A.Kubilius reikalauja Premjero, socialdemokratų lyderio A.Brazausko paaiškinimų dėl "Lietuvos dujų" privatizavimo modelio.

A.Kubilius Premjerui raštu pateikė klausimus, į kuriuos reikalauja atsakymų. Jam įtarimą kelia, kodėl iš būsimo dujų tiekėjo yra reikalaujama tik nurodyti tiekiamų gamtinių dujų kainos formulę. Ekspremjero nuomone, tai sudaro galimybę tiekėjui pateikti bet kokią kainų formulę, kuri gali būti ne-naudinga Lietuvai.

A.Kubilius piktinasi, jog Vyriausybė nori, kad tiekėjas užtikrintų tik 70% šaliai reikalingo dujų tiekimo, ir nereikalauja, kad dujos į Lietuvą būtų pardavinėjamos be tarpininkų. A.Kubilius taip pat nuogąstauja, jog Vyriausybė gali netekti daug pinigų už "Lietuvos dujas", nes nurodo, kad su strateginiu investuotoju bus galima sudaryti akcininkų sutartį, numatančią bendrus veiksmus bendrovės valdyme, tačiau aiškiai nepareigoja to padaryti.

● Lietuvoje, kai mūsų ūkininkai skundžiasi, kaip sunku šiais laikais verstis, išsinuomoja žemę ir sėkmingai dirba dideliu derliumi garsėjantys europiečiai: vokiečiai, danai, britai, net ir kinai. Užsieniečių "invazijai" į mūsų žemės ūkį pirmiausia nepritaria tie Lietuvos ūkininkai, kurie norėtų papildomai išsinuomoti žemės, tačiau to padaryti nepajėgia, nes jiems ir atvykėliams sudaromos visai kitos vadinamosios startinės sąlygos.

● Didžiausias obuolių supirkėjas Lietuvoje, vyną gaminanti "Alitos" bendrovė nuo rugsėjo mėn. 7d. kasdien superka po 400 tonų obuolių. Surinkėjai žmonėms moka po 60 litų už toną, o gamyklai parduoda už 70 litų. "Alitoje" iš supirktų vaisių gaminamas vynas, aromatinės medžiagos ir sulčių koncentratas, kuris yra eksportuojamas.

● Vieno didžiausių Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) skolininkų, prieštarinčiai vertinto 38 metų amžiaus verslininko Edvardo Baltruškevičiaus mirtis gali padėti atskleisti iki šiol dar

KODĖL VAIKAI MEGSTA TERORIZUOTI.

Psichologai susirūpinę dėl vis dažnėjančio vyresniųjų, ar stipresnių moksleivių elgesio, pasireiškiančiu jaunesnių ar nebrangesnių moksleivių terorizavimu mokyklose.

Pradėjus tyrinėti tokią situaciją išsamiau, pasirodė, kad iš kiekvienos klasės 2 vaikai (t.y. 10%) yra patyrę terorizavimą ("bullying").

Tai liečia tiek frankofonų, tiek ir anglofonų mokyklas.

Québeco psichologų specialistai praveda kompaniją, kurios tikslas atkreipti didesnę dėmesį moksleivių tėvų, administracijos ir pačių mokytojų į šį brutalumo reiškinį.

Yra paruošta video programa, demonstruojanti, kaip veikia susimokymai izoliuoti vaiką ir iš jo tyčiotis, ar kitaip brutalizuoti.

Apie tai parašytas išsamus straipsnis "The Gazette" laidoje š.m. lapkričio mėn. 8d., didele antgalve, pavadin-tame "Kid pay the price of bullying"

Didelė nuotrauka, skirta lietuvių šeimai – la-saliečiams lietuviams – Robertui Žiukui, 9m., amžiaus ir jo tėvams Ch. ir Tony Žiukams. Pasikėlbėjime dalyvavo ir jaunas Robertas, ir jo tėvas su motina, kurie pri-taria mokinių teroro veiksmų psichologiniam tyrinėjimui ir pataria kaip atsilaikyti prieš agresijas patiems kaip jas pramatyti mokyto-jams ir tėvams ky-lančią problemą.

nežinomas banko bankroto aplinkybės.

LAIB bankrutavo 1995m. pabaigoje.

Apie 10 mln. šiam bankui skolingas E. Baltruškevičius prieš mirtį parašė ilgą laišką, kuriame aiškina kreditų ėmimo aplinkybes.

Priešmirtiniame laiške, kurį jis prašė perduoti Tardymo Departamento vadovams, skolininkas teigia, kad kreditus imti jį įkalbėjo tuometinis banko vicepirmininkas Romas Ramanauskas, šiuo metu dirbantis Susisiekimo Ministerio padėjėju.

● **Lietuvių Namuose** sekmadienų popietėmis galima ne tik skaniai papietauti, bet ir pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos bei kitų kraštų (populiariausių Lietuvos dienraščių informacija), taip pat apie LN Slaugos Namų statybą, registracijos klausimus ir pan.

● **Toronto Lietuvių Namai** ir LN Moterų Būrelis gruodžio mėn. 9d. 2 val.p.p. Lietuvių Namuose rengia Slaugos Namų informacinę popietę. Visus besidominančius Slaugos Namų statybos reikalais ir registracijos klausimais kviečiame dalyvauti.

● **Jaunų šeimų** sekcijos rengiama Kalėdų eglutė vyks gruodžio mėn. 16d. sekmadienį, po 11 val. Mišų didžiojoje Anapilio salėje.

● **MAIRONIO** Mokykla rengia Kalėdų Eglutės programą gruodžio mėn. 15 d., Prisikėlimo P – jos salėje.

● **ISGANYTOJO** Parapijoje Jaunimo pamaldos ir Kalėdų Eglutės prog – rama vyks gruodžio mėn. 23 d., 12:15 val.p.p.

● **Naujų Metų** sutikimą Prisikėlimo Parapijos salėje rengia statybos vairo komitetas, kuriam pirmininkauja P ir R. Kušai.

● **Kanados Lietuvių Muziejaus-Archyvo** patalpose vyksta paroda "Niekieno žemė Prūsų Lietuva".

Tai Karaliaučiaus Krašto senienų nuotraukų rinkinys, gautas per "Lion Frame" galeriją Lemonte JAV.

● **Lietuvių Muziejaus Archyvui** būtina nusipirkti naujų, didesnių lentynų bibliotekai praplėsti.

Galintys šį projektą paremti bus pagerbti, jų pavardės įrašant specialioje bibliotekos rėmėjų atmintinėje lentelėje, kuri bus iškabinta bibliotekoje.

● **Anapilio knygyne** galima išsigyti naujų garsųjų: Aliukų "Kelio pradžia" ir kamerinio choro "Brevis" "Kalėdų gėlės". Taip pat galima išsigyti vaizdajuostę "Festivalis-Palanga".

● **PRISIKĖLIMO P – JOS KREDITO KOOPERATYVAS** praneša savo nariams, kad nuo š.m. GRUODŽIO mėnesio naujose kooperatyvo patalpose bus išnuomosios keletos dydžių SAUGOS DEŽUTĖS (safety deposit boxes). Teiraukitės Valdyboje apie dežutėlių nuomą ir kitas sąlygas.

6 psl.

Karta krautuvis vedėjas priima į darbą jauną vaiką, pardavėju ir mokina kaip parduoti prekes. "Kai atėjęs klientas paprašys tokios prekės, kurios neturime, būtinai pasiūlyk jam tos prekės pakaitalą, kad jis neišeitų nieko nenusipirkęs."

Ateina pirmas klientas ir paprašo tualetinio popieriaus.

– „Mes dabar jo neturime“ – atsakė naujasis pardavėjas – "Bet gal aš galiu jums pasiūlyti švitravimo popieriaus?"

● Kai paskutinį kartą po išgertuvių parėjau namo girtas, vaikai manęs nepažino.

– O kai tu prasiblaivei?

– O kai aš prasiblaiviau, tai supratau, kad pataikiau ne į savo butą!...

● – Pulkininke, kai buvote jaunas, kuo Jūs domėjotės?

– Medžiokle ir moterimis.

– O ką Jūs medžiojote?

– Moteris!

● Vyrukas, pastatęs nakčiai automobilį aikštelėje, prie mašinos lango prilipdė raštelį: "Benzino blokas tuščias, magnetolos nėra, variklį pavogė".

Atėjęs iš ryto prie automobilio, rado šalia savo, kitą raštelį: "Tai kam tau reikia padangų?"

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 1.25%
180-364 d. term. ind. 1.25%
1 metų term. indėlius 1.50%
2 metų term. indėlius 2.15%
3 metų term. indėlius 2.70%
4 metų term. indėlius 3.15%
5 metų term. indėlius 3.60%
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.50%
1 metų GIC-met. palūk. 1.75%
2 metų GIC-met. palūk. 2.40%
3 metų GIC-met. palūk. 2.95%
4 metų GIC-met. palūk. 3.50%
5 metų GIC-met. palūk. 3.90%
RRSP, RRIF ir OHOSP

"Variable" 1.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 2.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 2.65%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 3.20%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 3.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.15%
Taupomąją sąskaitą iki 1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 1.20%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.20%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 1.75%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 5.50%

Sutarties paskolas nuo 5.50%

Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 4.25%
2 metų 4.95%
3 metų 5.00%
4 metų 5.95%
5 metų 5.785%

Su keičiamu nuošimčiu
1, 2, 3 metų 4.50%

"Duodame komercinius mortgičius"

**Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
išsikūres nuosavuose namuose –**

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.50%
santaukas 1.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.25%

INDĖLIAI:

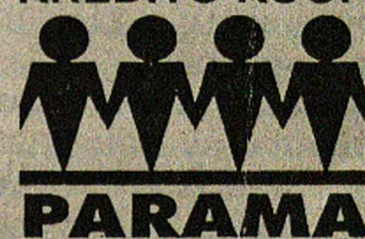
90 dienų indėlius 2.00%
180 dienų indėlius 2.00%
1 m. term. indėlius 2.25%
2 m. term. indėlius 3.00%
3 m. term. indėlius 3.40%
4 m. term. indėlius 3.60%
5 m. term. indėlius 4.00%
RRSP ir RRIF
(Variable) 1.75%
1 m. ind. 2.25%
2 m. ind. 3.00%
3 m. ind. 3.40%
4 m. ind. 3.60%
5 m. ind. 4.00%

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE

TINKLALAPIS: www.talka.net

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 126 milijonų dolerių

MOKAME

1.25% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.25% už 180-364 d. term. indėlius
1.50% už 1 m. term. indėlius
2.15% už 2 m. term. indėlius
2.70% už 3 m. term. indėlius
3.15% už 4 m. term. indėlius
3.60% už 5 m. term. indėlius
1.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.40% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.95% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.90% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.50% už RRSP ind. (var.rate)
2.00% už RRSP 1 m. term. ind.
2.65% už RRSP 2 m. term. ind.
3.20% už RRSP 3 m. term. ind.
3.75% už RRSP 4 m. term. ind.
4.15% už RRSP 5 m. term. ind.
1.50% už OHOSP (variable rate)
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.
1.95% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas nuo 5.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 4.25%
2 metų 4.95%
3 metų 5.00%
4 metų 5.95%
5 metų 5.75%
– su keičiamu nuošimčiu 4.50%

DUODAME

• asmenines paskolas iki \$250,000
• mortgičius iki 95% įkainoto turto
• riboto kredito paskolas (Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONIŲ ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) | LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr.23

Metinių Pietų renginio meninės programos dalyviai I-oje eilėje su kleb.kun.Ričardu Birbilu viduryje, sėdi: sol.A.Keblys, choristė-deklamatorė D.Buckutė, muz.L.Djintcharadze, programos pravedėjas Juozas J.Piečaitis. Stovi MONTREALIO VYRŲ OKTETAS su muz.A.Stankevičium vidury: Alf.Gudas, R.Bulota, Alb.Urbonas, M.Beniūsis, Vyt.Murauskas, H.Celtorius, A.J.Mickus, Alfr.Pališaitis.

Nuotr: Vilijos Bulotienės

Nors medžių lapai baigia savo ciklą ir beveik visi pakliuvo į surinkimo maišus, Montrealio lietuvių telkinys reiškiasi šventišku gajumu. Lapkričio mėn. 9 d., vakare atvyko KLJ S-gos atstovai suvažiavimui. Jie taip pat prisijungė dalyvavimu ir prie tradicinės AV P-jos šventės - metinio Pietų renginio lapkričio mėn. 11 d., sekmadienį.

Tiek pamaldose, tiek ir Pietuose, šalia 15-kos jaunimo iš Ontario, atvyko ir iš Šv.Kazimiero P-jos, bei keletas kitataučių AV parapijiečių, viso apie 220 svečių. Programą pravedė Juozas J.Piečaitis, visiems susėdus prie patogiai surikiuotų salėje stalų, mirgant ant jų daugiaspalvių servetėlių sparneliams. Sol.Antanas Keblys, nors ir būdamas prikimęs, padainavo 3 solo dainas, vieną komp.Aleksandro Stankevičiaus sukurta Henriko Nagio eilėraščiui "Mergaitės Rankos". Prie bendro dainavimo publika nebuvo "apsilus". Komp.Lavrenti Djintcharadze pagrojo pianinu savo kūrinį, skirtą sol.Ginos Čapkauskienės atminimui ir džazo variacijas Telonius Monk temomis. Dalia Buckutė padeklamavo Justino Marcinkevičiaus eilėraštį. Malonu buvo matyti išsirikiavusį Vyrų Oktetą "in corpore" - visą aštuoneta, palydint muz.komp.Aleksandrui Stankevičiui. Programos atlikėjai buvo šiltai sutikti ir palydėti garsiais plojimais. Pasidžiaugėme ir skaniais patiekalais, šauniai stalus aptarnaujant choristėms - N.Forster, Inai Varkalai, D.Buckutei, Elv.Celtorienei, D.Jaugelytei-Zatkovic, ir ne choristei, gerai pažįstamai D.Blauzdžiūnaitei-Greenspoon.

Galime tik spėti, kaip stipriai teko darbuotis vyr.šeimininkei Janinai Blauidžiūnienei ir jos padėjėjoms: Stef.Jutuvienei, Z.Urbonienei (ji dar talkino ir gausingos loterijos paruošimui, bilietėlių platinimui), Ir.Valkauskienei, D.Buckutei ir vyriškomis rankomis prisidėjusiam Romui Staškevičiui. O jų visų padėjėjais dar buvo ir Inga Giedrikienė su sūnum Paulium. Prie baro darbavosi Arvydas Paulauskas, o šaulių talka buvo reikalinga Vitalijai Kersulienei, Aleks. Piešinai tarnyboje prie įėjimo ir kitur.

Buvo malonu, kad tiek daug susirinkome, ir kun.kleb.Ričardas Birbilas atrodė nudžiugęs tokia tautiečių veikla, ir nuoširdžiai padėjo visiems.

Čia ne viskas - gausiai suaukoti laimikiai vos tilpo scenoje ant stalų, bet Albinas Urbonas patyręs, ir su Zinos pagalba, spėjo juos išdalinti. Taigi, lapkritims mums neblogas, tuo labiau, kad buvo pranešta, jog prie didžiosios loterijos prisidėjo ir Intų bei Vaupshų šeimos, o AV P-jai A.ir M.Cepuliai paaukojo \$1.000,- K.L.K.Motery D-jos Montrealio Sk.-\$500,- ir, neskelbęs savo pavardės - \$200.

Susirinkusieji šias žinias palydėjo gausiais plojimais.

Lapkričio mėn.vyko dar du gerai pavykę renginiai: Montrealio šaulių 45-mečio minėjimas ir Kariuomenės šventės renginys. Apie tai - kita - kita. b.

● AV P-jos renginių metu rūbinėje buvo sukeisti šviesios spalvos lietpalčiai. Teiraukitės pas A.J.Mickų.

2001.XI.19.

DAR GYVOS, DAR PRISIMENA !

Lietuvos valstybė ir tauta pergyveno carų priešpauką, sovietinės okupacijos tragediją ir komplikotą laikmetį, o nežiūrint visa to - kūrybingą pakilimą iš pelenų - Vasario 16-tosios Akto ir Kovo 11-tosios pasiryžimu ir drąsa - Nepriklausomybės atgavimu.

Reikia, kad visi - aktyviai dalyvavę tuose istoriniuose įvykiuose ir tie - kurie svyravo, abejojo, bijojo, netikėjo - prisimintų ir, galų gale, apsispręstų už savąją valstybę ir sąžiningą jai darbą.

"NL" gautame laikraščio "Bičiulis" puslapyje žurnalistas Alvydas Geštautas pasakoja apie tris moteriškes, kurios yra gyvenusios ir dirbusios Užvenčio dvare. Jo savininku buvo Jonas Smilgevičius, kuris su 20-čia kitų pasirašė Vasario 16-tosios Akto.

Šis pažangus dvarininkas buvo gimęs 1870 m., o nuo 1912 m. atsikėlė į Užventį. Būdamas diplomuotas agronomas ir ekonomistas, tvarkėsi pažangiais metodais ir dvarą pavertė pavyzdiniu ūkiu, suteikęs darbo apylinkės gyventojams. Naujiena buvo jo įsteigtoji pirma tabako plantacija. Sėklą pirkdavo Kaukaze, daigus augindavo įrengtame šiltadaržyje, o vėliau juos perkeldavo į 40 ha lauką. Kalio druskos

trašą pirkdavo Berlyne. Kaip rašo, stiebai išaugdavo iki dviejų metrų aukščio, o lapai - iki 70 cm. ilgio. Tabaką skynė, tvarkė ir specialioje džiovykloje džiovino šimtai darbininkų. Žaliavą parduodavo Klaipėdos tabako fabrikui.

J.Smilgevičius taip pat buvo įsteigęs modernų valcų malūną, pastatė spirito varyklą, plytinę, surinę, lentpjūvę ir elektrinę. Po mirties 1943 m. palaidotas Užvenčio Kapinėse.

Antanina Riškienė, gimusi 1918 m., Užvenčio dvare, prisimena, kaip jos tėvukas Antanas Pocius buvo pašarvotas tame pačiame kambaryje, kur ji ir dabar tebegyvena. Jis buvo dvaro kalvis, o mama namų šeimininkė. Paaugusi Antanina dirbo visus dvaro darbus laukuose. Šeima, šalia algos gaudavo šieno gyvuliams, kuro ir trašos. Pasakoja, kad savininkas savarbiausių darbų pabaigtuvėse beveik visada dalyvaudavo, pavašindavo visus ir pasiteiraudavo apie darbininkų šeimas, rūpesčius. Ūkvedys buvo iš Dzūkijos kilęs, F.Radžius.

Elena Steputienė prisimena, kad J.Silgevičiui mirus, ji buvo 21 m., o nuo vaikystės, tėvukui mirus, padėdavo motinai prie visokių darbų. Daugiausia atidirbo prie tabako skynimo ir džiovavimo. Ji sakosi, darbas buvo nesunkus, tai ji dirbdavo apie 300 moterų. Dvare buvo apie 100 melžiamų karvių ir kiekvienai melžėjai tekdavo 10 karvių prižiūrėti. Atlyginimą gaudavo produktais, o Elenos šeima turėjo 10 ha žemės, nors didžioji jos dalis buvo menkai derlinga. Dar laike arklį, karvę. Ji dabar sako, kad gyvenusi prie visokių valdžių, bet šiandien yra jai sunkiausia.

Zofija Juozapavičienė, 82 m., sakosi dvare dirbo nedaug - tik vedžiojo arklus. "Smilgevičiai turėjo 6 vaikus. Aš ypač draugavau su jauniausiomis dukromis Elyte ir Kristina. Dvarininkai buvo paprasti žmonės. Aš kartais valgydavau pa juos, o dukterys nepasididžiudavo pavalgyti ir mūsų šeimoje. Tačiau J.Smilgevičius pykdavo ant tų, kurie nenorėjo rimtai dirbti ir tinginiaudavo." Nemėgo jis ir apsileidėlių, ir girtuokliaujančių, kaip rašo žurnalistas. O Zofija dar sako, kad "maloniausia buvo, kai prieš kelis metus iš JAV į Užventį buvo atvažiavusi Smilgevičių dukra Elytė. Kiek mes tada prisiminėme jaunystės išpūdžių!"

Montrealio lietuvių telkinys prisimena Jono Smilgevičiaus sūnų - pianistą Kazimierą Smilgevičių, kuris, 1949 m. apsigyvenęs Montrealyje, ypač reiškėsi akamponuodamas ir koncertuodamas kartu su sol.Elzbieta Kardeliene.

Taigi, mūsų kartos žmonėms teko daug ką pergyventi. Reikia tikėtis, kad ir dabar yra pakankamai gabių, darbščių ir atsidavusių savajam kraštui žmonių, ir kad išgėręs sovietiškojo bukumo mazu-tas-pavirs į dulkes.

MIRUSIEJI:

• **BORISAS JUNGMEISTERIS**, 84 m. amžiaus, mirė š.m. lapkričio mėn. 6d. Liko žmona **Adele Aldona**, dukterė **Nijolė**, sūnus **Vaidutis-George** su seimomis. Ju tarpe 5 vaikaičiai, kiti giminės ir draugai.

Palaidotas iš AV P-jos bažnyčios Notre Dame des Neiges Kapi-nėse.

• **ALGIRDAS GEČIUS**, il-gai sirgęs, mirė lapkri-čio mėn. 8d.

Pašarvotas St. Leonard Magnus Poirier Laidotu-vių Namuose.

Bus laidojamas vėliau. Liko žmona **Aldona**, sū-nūs **Anthony, Paul** su šei-ma ir kiti artimieji.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• Buvusi montrealietė Ri-ta **JAUGELYTĖ** ir jos vyras **Simon HAYDAR**, nepamirštant Montrealyje išgyventų laikų, pranešė, kad jiems š.m. rugpjūčio mėn. 21 d. gimė dukrelė **Sophie Nicole**.

Sveikiname!

• **DONNA (KRASOWSKI)** ir **Miquel VAZQUEZ** at-vyko iš Guelph, ON., pa-krikštyti savo dukrelę **Amanda - Leah AV P-jos** bažnyčioje. Apeigas atliko kleb. kun. **Ričardas Birbilas**. Krikšto motina buvo močiutė **A. Burksai-tienė**, krikšto tėvas - **Jordi Vazquez**.

Visi krikštynų svečiai buvo pavašinti pietumis "Vichy" restorane, o gra-žiais saldumynais ir ka-va **Alvyros** ir **Zigmo Burksaičių** namuose.

Sveikiname!

• **KALĖDINĖ** programa Lietuvių Radijo valan-dėlėje bus girdima š.m. gruodžio mėn. 25d., nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45
Av., Suite 209, LaSalle.,
Que. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

DR. ALĖNAS (ALAIN) PAVILANIS

Šeimos gydytojas

Privatus Kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, QC.,
H4O 1P8

(Metro Place St. Henri)

Universiteto Šeimos
Medicinos Klinika

734-2631

St. Mary's Hospital
3830 Lacombe Ave.,
Montreal, QC., H3T 1M5

(Metro Côte des Neiges)

Notarė

RUTA POCAUSKAS - RUDINSKAS

L.L.L.D.D.N.

1619 Ste. Catherine St. West, Suite 405

MONTREAL, QUE., H3H 2S2

Tel: 931-7174

VIOLETA PALČINSKAITE

Po sniegu jauku ir šilta.
Pugos kloja balta šilką.
Po sniegu, po sniegu
miega pasaka vaikų.

Bet Kalėdų tylią naktį
pasaką reikės pasekti,
Eglutės reikės uždegti
tą Kalėdų Tylią naktį.

Iš pūgu,
Speigu,
Sniegu -

Kelkis, pasaka vaikų!

LIETUVIŲ MOKYKLOS VAIKUČIAI ruošiasi
prizadinti šią pasaką ir **KVIEČIA VISUS, VISUS**
montrealiečius ir svečius pasigrožėti jų

KALĖDINIŲ SPEKTAKLIŲ
GRUODŽIO mėn. 16d., PO PAMALDŲ,

Aušros Vartų Parapijos salėje.
Išėjimas - laisva auka

• **Džiugu**, kad lietuviškos tradicijos mūsų bend-ruomenėje nežūsta ir jau keletą metų iš eilės mokinukų gretos didėja. Šiais metais mūsų Lietuvių Seštadieninę Mokyklą lanko 30 vaikų. Tai dar kartą irodo, kad lietuviybė giliai įaugusi į mūsų tėvų ir vaikučių širdis. Šių metų tradiciniame Kalėdų Eglutės renginyje matysime vaidinimą "ŽAISLŲ PARADAS". Bus užkandžiai.

Kviečiame visus, jaunos ir senus, dalyvauti mūsų renginyje! Prižadame, kad neliks nė vieno nesujau-dinto, išgirdus skambius vaikų balsus. Tikimės pamatyti Kalėdų Senelį su dovanėlių maišu vaiku-čiams. O kad kartais ir suaugusieji nesijaustų labai nuskriausti - siūlome laimę išbandyti loterijoje.

Kas galėtų paaukoti laimikių loterijai, prašome kreiptis į **Lina Šlyką** arba skambinti tel: 367-1183.

Tėvų Komitetas

"VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS" AUKOJO:

a.a. Juozo Skučo atminimui: \$1000 **Albinas Markevi-čius** (Santa Monica, Cal.); po \$100 **S.F. Rasteniai (US)**, **L. ir Gr. Matukai**; \$50 **D. Mozūraitienė**; \$30 **Iz. Ma-liška**; po \$20 **Danutė Daniėnė** (Ottawa), **Alb. Rašytinienė**, **M. Br. Makauskai**, **D. Baltrukonis**, **Alb. Dasys**, **Joana Blauzdžiūnienė**; po \$10 **K.J. Mickai**, **Alb. Brilvicas**, **L. Šimonėlis**, **J.J. Žitkai**, **J. Adomaitytė**, **Ir. Vazalinskienė**.

a.a. Birutės Vilčinskienės (Ottawa) atminimui: \$30 **Iz. Maliska**; po \$20 **Joana Blauzdžiūnienė**, **G. Kudž-mienė**. **Dėkoja K.L.K. Moterų D-jos Montrelio sk.**

• **K.L.K. Moterų D - jos** Montrelio sk. mini savo

tradicinę metinę šventę gruodžio mėn. 9d., sek-madienį, po 11 val. pa-maldų Seselių Namų pa-talpose.

Programa skiriama vysk. **Motiejaus Valan-čiaus** veiklos prisimini-mui. Žodį tarti pakvies-ta **Birutė Nagienė**.

Maloniai kviečiami da-lyvauti ir svečiai.

Montrelio sk. Valdyba

• **"RŪTOS" Klubas BAZARAS** vyks Seselių Namuose šešta-dienį, gruodžio mėn. 1 d., nuo 10 val. ryto ir sekmadienį, po pamaldų. Bus galima nusi-pirkti užkandžių, pyragų, ir kt.

• **K.L.B-nės Montrelio Skyriaus V-ba atskaitys** \$10,-metinį **Bendruome-nės** mokestį iš jūsų saskaitos **LITE**, jeigu esate pasirašę toki sutikimą.

Visi kiti gali šį mo-kestį imokėti tiesiogiai mūsų banką **LITA**. **Dėkojame!**

Apylinkės Valdyba

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Que., M4E 2A5

Tel: 766 - 5827; Fax: 514- 766 - 1349

Skyrius - 3907 A Rosemount Blvd.

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1.000.00)

1 metų	1.50	Taupomos saskaitos
2 metų	2.15	Specialios
3 metų	2.70	Kasdieninės
5 metų	3.50	

RRSP & RRIF

Terminuoti indėliai

(min. \$ 5,000.00):

1 metų	1.25	Taupoma	1 metų	1.50
180 d. - 364 d.	1.25	2 metų	2 metų	2.15
120 d. - 179 d.	1.25	3 metų	3 metų	2.70
60 d. - 119 d.	1.25	5 metų	5 metų	3.60
30 d. - 59 d.	1.25	Čekių s-ta	Čekių s-ta	0.50
iki 30 d. -	0			
30 d. - 364 d., išimant prieš laiką				0.50

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to

1 metų	4.90	4-plex)
2 metų	5.70	5 metų
3 metų	6.15	6.90

2nd mortgage + 1 %

open mortgage + 1 %

KASOS VALANDOS

1475 De Sève

Pirmadieniais 9:00 - 3:00

Antr., trečiad. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniais 9:30 - 5:30

Penktadieniais 9:30 - 5:30

3907 A Rosemount

10:00 - 2:00

2:00 - 6:00

2:00 - 6:00

PARDUODAMA VASARVIETĖ

prie gražaus ežero

LAC SYLVÈRE, St. DONAT. QUE.

PRIEINAMA KAINA

Tel: 514 - 722 - 3545 arba 514 - 67 - 5886

PASINAUDOKIME PROGA ir PASVEIKINKIME SAVO DRAUGUS IR PAŽISTAMUS SU ARTEJANČIOMIS ŠVENTĖMIS - DAR KARTĄ-PER "NL" PUSLAPIUS!!!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT Blvd., MONTREAL, QC., H1X 1L7

Tel: 514-722-3545 Fax: 514 722-3546

FOURRURES

Maurice Kaplan

FURS

*Didelis pasirinkimas gatavų paltų

*Saugojimas vasaros laiku (storage)

*Taisau ir remodelioju

*Siuvu ir parduodu

400 De Maisonneuve W.

Suite 801

Montréal, Que. H3A 1L4

Tel: (514) 288-9646

Fax: (514) 844-3865

LAI DOJOIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Willson & Sons Inc.

5784 Verdun Ave.

Verdun, QC. Tel: 767-9956

Chateauguy, QC Tel: 691-4763

123 Maple Blvd.